

Sygn. akt VIII RC 647/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 30 sierpnia 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grażyna Robaczewska

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Szczygieł

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2018 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniego J. S.

przeciwko M. S. (1)

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa rentę alimentacyjną należną małoletniemu powodowi J. S. od pozwanego M. S. (1) z kwoty po 600 złotych miesięcznie, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 13 lutego 2014 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt VIII RC 222/13, do kwoty po 1.100 (jeden tysiąc sto) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 15 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 24 listopada 2017 roku;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. umarza postępowanie z wniosku pozwanego o zmianę postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia;

IV. znosi koszty postępowania między stronami;

V. nakazuje pobrać od pozwanego M. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem kosztów sądowych;

VI. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 647/17

UZASADNIENIE

Małoletni powód J. S. reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego S. S. (1) wniósł o podwyższenie alimentów ustalonych w dniu 13 lutego 2014 r. wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VIII RC 222/13 w kwocie 600 zł do kwoty 1.300 zł, płatnych z góry do 15. dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynawszy od dnia wniesienia pozwu. Jednocześnie małoletni powód wniósł o udzielenie mu zabezpieczenia roszczenia na czas trwania niniejszego postępowania poprzez zobowiązanie pozwanego M. S. (1) do łożenia na jego rzecz kwoty 1.300 zł miesięcznie, z góry do 15. dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od wniesienia pozwu. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że od ostatniego orzeczenia określającego wysokość renty alimentacyjnej minęły już 3 lata, w tym okresie doszło do zmiany stosunków uzasadniających sądową ingerencję w obowiązek alimentacyjny pozwanego. Koszty utrzymania małoletniego pozwanego wzrosły, J. S. zaczął uczęszczać do gimnazjum, co znacznie zwiększyło jego koszty utrzymania.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. S. (1) wniósł o oddalenie powództwa o podwyższenie alimentów ponad kwotę 700 zł miesięcznie, a nadto o oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia alimentów na czas trwania niniejszego postępowania oraz zasądzenie od małoletniego powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając zajęte stanowisko pozwany wskazał, że dochodzona kwota świadczenia alimentacyjnego jest znacznie wygórowana i nie odpowiada rzeczywistym potrzebom uprawnionego. Pozwany M. S. kwestionował także zasadność niektórych ponoszonych wydatków na małoletniego syna.

Postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2017 roku udzielono powodowi J. S. zabezpieczenia poprzez zobowiązanie pozwanego M. S. (1) do uiszczania tytułem alimentów na rzecz powoda dodatkowo kwoty po 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 15. każdego miesiąca, wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, ponad alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 13 lutego 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt VIII RC 222/13, począwszy od dnia 24 listopada 2017 r. – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w niniejszej sprawie. W pozostałym zakresie wniosek o zabezpieczenie roszczenia został oddalony.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni powód J. S. urodził się w dniu (...) i pochodzi ze związku (...) i pozwanego M. S. (1).

Niesporne, a nadto:

- odpis skrócony aktu urodzenia – k. 7.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r., wydanym w postępowaniu o sygn. akt VIII RC 222/13 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie podwyższył rentę alimentacyjną ustaloną ugodą sądową zawartą w dniu 3 listopada 2005 r. przed Sądem Rejonowym w Szczecinie sygn. VII RC 500/05 od M. S. (1) na rzecz małoletniego J. S. z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 600 zł miesięcznie, płatna z góry do dnia 15. każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Niesporne, a nadto:

- Wyrok Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 13 lutego 2014 r. (w aktach sprawy o sygn. akt VIII RC 222/13).

W czasie orzekania w sprawie o sygnaturze akt VIII RC 222/13:

- Małoletni od czerwca 2012 roku mieszkał wspólnie z matką S. S. (1) w wynajmowanym mieszkaniu. Koszty utrzymania mieszkania wynosił 700 zł – czynszu najmu, niezależnie jednak od czynszu matka małoletniego zobowiązana została do opłacania części opłat związanych z utrzymaniem mieszkania (czynsz do zarządcy budynku, ciepła i zimna woda, energia elektryczna – 600 zł miesięcznie), dodatkowo S. S. (1) uiszczala dalsze opłaty eksploatacyjne (gaz, internet, cyfrowy P. -29,90 zł – 69,90 zł);
- Małoletni pobierał naukę w Szkole Podstawowej (154 zł klasowe, 30 zł – rada rodziców) i w Szkole Muzycznej Y. w S.; małoletni uczęszczał także na prywatne lekcje gitary (165 zł miesięcznie); pobierał korepetycję z języka polskiego i matematyki i j. agnielskiego; uczęszczał na naukę pływania do szkoły pływania dla dzieci (...) w (...) w S. (380 zł – semestr);

- Małoletni w tamtym okresie często chorował na zapalenie dróg oddechowych, zapalenie zatok i alergię (zaświadczenie lekarskie – 13).
- Matka małoletniego S. S. (1) zarejestrowana była w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna od dnia 12 stycznia 2011 roku bez prawa do zasiłku, dodatkowo sprzątała mieszkania za co uzyskiwała dochód w wysokości ok. 1000-1200 zł; pracowała także dwa dni w tygodniu w Niemczech (70euro za dzień); otrzymywała pomoc finansową od swojej rodziny; była właścicielem 15 letniego samochodu marki R. (...);
- Pozwany M. S. (1) pozostawał z związku małżeńskim z A. S. i na swoim utrzymaniu miał małoletnią córkę N. S. (1); pozwany zarejestrowany był jako osoba bezrobotna; M. S. (2) zaciągnął kredyt hipoteczny w dniu 16 grudnia 2009 roku na okres 30 lat, miesięczna rata kredytu wynosiła ok. 480 zł miesięcznie, dodatkowo pozwany spłacał dwa kredyty zaciągnięte w 2005 i 2006 roku na łączną kwotę 26.175,15 CHF, których termin całkowitej spłaty przypada na dzień 6.10.2015 r, i 18.05.2016 r; pozwany był właścicielem mieszkania przy ul (...), które wynajmował za kwotę 800 zł miesięcznie, jednak mieszkanie było zadłużone na kwotę 10.182,41 zł; pozwany zawiesił prowadzona przez niego działalność gospodarcza sklep „moto centrum” M. S. (1);
- Małżonka pozwanego A. S. była właścicielem pojazdu A. (...), rok produkcji 2004; w dniu 15 kwietnia 2013 roku A. S. rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej „moto centrum”;
- Małoletnia córka pozwanego N. S. (1) (4 lata) uczęszczała na lekcję pływania (460 zł za trzy miesiące), angielski – 120 zł miesięcznie, uczęszczała do publicznego przedszkola – 360/380 zł miesięcznie.

Dowód (z akt VIII RC 223/13):

- umowa najmu lokalu mieszkalnego – k. 23- 26
- zaświadczenie lekarskie – k. 13;
- rachunki – 7-12;
- rachunki za Cyfrowy P., energię elektryczną - 27- 31
- zaświadczenie z PUP – k. 35;
- odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 47;
- odpis skrócony aktu urodzenia – k. 48;
- wydruk z (...) k. 49, 79-80
- zaświadczenie z dnia 23 maja 2013 r. – k. 57;
- harmonogram spłaty kredytu – k. 58-60;
- dowód rejestracyjny – k. 77.

Aktualnie małoletni ma czternaście lat i uczęszcza do Gimnazjum. U J. S. zdiagnozowano (...), zaburzenia adaptacyjne przebiegające z zaburzeniami emocji, dysleksji. Z uwagi na powyższe zaburzenia małoletni wymaga wsparcia w nauce i korzystania z korepetycji z fizyki, matematyki i języka angielskiego. Koszt tygodniowy korepetycji do 150 zł. Małoletni poruszał się po mieście komunikacją miejską, bilet miesięczny kosztował 50 zł. Aktualnie komunikacja miejsca dla uczniów jest bezpłatna. Nadto miesięczne koszty utrzymania małoletniego oprócz partycypowaniu w kosztach utrzymania mieszkania (650 zł) i kosztach korepetycji (600 zł) kształtują się w następujący sposób:

- wyżywienie małoletniego, w tym obiady w szkole - 500 zł;

- fryzjer – 20 zł;
- leki – 15 zł;
- środki czystości – 50 zł;
- zakup odzieży, obuwia – 100 zł;
- koszty związane ze szkołą (ubezpieczenie, rada rodziców, wyprawka do szkoły) – 50 zł;
- kieszonkowe – 300 zł;
- wakacje, zielona szkoła – 150 zł.

Dowód:

- opinia nr. (...) – k. 11 - 12.
- zaświadczenie lekarskie – k. 13
- rachunek za bilet sieciowy – k. 43 – 46.

Matka małoletniego w dniu 1 stycznia 2018 roku podpisała umowę o pracę na ¼ etatu jako pracownik biurowy, za wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 525 zł brutto miesięcznie. S. S. (1) pracuje także w Niemczech, dojazd ze S. do K. a następnie do B. kosztuje ok. 40 zł w jedną stronę. Natomiast komunikacja miejska w B. kosztuje 7 euro. W Niemczech S. S. (1) za sprzątanie mieszkań uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 2640 zł netto. Małoletni otrzymywał stypendium szkolne w wysokości 140 zł miesięcznie (od 1 września 2017 roku do 30 czerwca 2018 r.). S. S. (3) przyznane zostało także świadczenie wychowawcze na rzecz dziecka J. S. w wysokości 500 zł miesięcznie w okresie od 1 października 2017 roku do 30 września 2018 r.

Dowód:

- umowa o pracę – k. 34.
- faktura (...) – k. 51, 52.
- decyzja Prezydenta Miasta S. – k. 49
- decyzja z dnia 26 września 2017 roku – k. 50
- zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego – k. 90.

Małoletni powód wraz z matką wynajmuje mieszkanie położone w S. przy ul. (...). Koszty utrzymania mieszkania wynoszą: 700 zł - czynsz najmu, 600 zł – zaliczka na część opłat związanych z utrzymaniem mieszkania (czynsz do zarządcy budynku, ciepła i zimna woda, energia elektryczna). Przedstawicielka ustawowa małoletniego za energię elektryczną płaci ok. 168,30 zł co dwa miesiące, za telewizję 70 zł miesięcznie, 41 zł – Internet. Matka małoletniego korzysta z samochodu, miesięcznie na paliwo wydatkuje kwotę 250 zł oraz 580 zł – tytułem ubezpieczenia OC.

Dowód:

- umowa najmu lokalu mieszkalnego – k. 35- 38, 8-9;
- rachunki – k. 10, 41, 47-48;
- potwierdzenie dokonania przelewu za czynsz – k. 39- 40, 42.

Pozwany M. S. (1) wspólnie z małżonką A. S. w dniu 16 grudnia 2009 roku zawarli umowę kredytu budowlano – hipotetycznego na łączną kwotę 76.200 zł. Kredyt został przeznaczony na remont mieszkania położonego przy ul (...) w S.. Kredyt zaciągnięty został na 360 rat, w wysokości ok. 500 zł. pozwany dzierżawi od (...) sp. z o.o. pomieszczenie za 1129,14 zł miesięcznie. W okresie zimowym przechowuje znajomym motocykle i płaci za dzierżawę ok. 500 zł. Pozwany z wykształcenia jest technik - mechanik, zajmuje się skupowaniem zniszczonych, uszkodzonych motocykli, które następnie remontuje i sprzedaje za pośrednictwem (...). Nadto zajmuje się drobnymi naprawami motocykli, z tego tytułu uzyskuje dochód w wysokości 300-400 zł. Średnio za sprzedaż motocykli uzyskuje dochód w wysokości 1600 zł miesięcznie. W 2012 r. zawiesił prowadzoną działalność gospodarczą. Dodatkowo wynajmuje własnościowe mieszkanie i za to otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1500 zł miesięcznie. W 2017 roku na tydzień wyjechał do Danii jako pomocnik elektryka i zarobił kwotę 2000 zł. Nie pracuje we wszystkie dni tygodnia, bowiem przez kilka dni opiekuje się małą córką. Pozwany w lutym 2018 roku był w L. na koncercie zespołu (...), bilet otrzymał od znajomego za darmo, bilet kosztował ponad 1000 zł.

Dowód:

- umowa kredytu – k. 62 – 79;
- faktura VAT nr (...) – k. 85.
- przesłuchanie pozwanego – k. 92-93, 111-114.

Żona pozwanego prowadzi firmę sprzątającą na terenie Niemiec i osiąga z tego tytułu dochód w wysokości średnio 900 euro miesięcznie oraz 190 euro miesięcznie tytułem świadczenia na małoletnie dziecko. Na utrzymaniu pozwanego M. S. (1) i A. S. pozostaje wspólna córka N. S. (1), która uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr (...) w S.. Małoletnia uczęszcza na zajęcia taneczne (190 zł miesięcznie) pianino (100 zł), j. angielski (160 zł). N. S. (2) jeździ również na turnieje taneczne (koszt 300 zł). Koszty utrzymania rodziny wynosi ok. 464,74 zł – czynsz, prąd – 100 zł, gaz – 31,70 zł, media 120 zł. A. S. wynajmuje swoje mieszkanie położone w S. przy ul (...) i za to otrzymuje dochód w wysokości 800/900 zł miesięcznie.

Dowód:

- opłata za użytkowanie lokalu – k. 80;
- rachunek za energię elektryczną –k. 81;
- rachunek za gaz – k. 82;
- przesłuchanie pozwanego – k. 92-93, 111-114;
- zeznania świadka A. S. – k. 126-128.

U A. S. w 2016 roku wykryto w okolicy grzbietu, po stronie prawej w odrąbie bocznej części prawego mięśnia czworobocznego lędźwi patologiczną tkankę. Z uwagi na zmiany chorobowe, małżonka pozwanego stosuje odpowiednią dietę, zażywa lekarstwa i witaminy. Łączny miesięczny koszt terapii wynosi ok. 900 zł.

Dowód:

- zaświadczenie lekarskie – k. 83.
- faktury VAT – k. 97-100;
- zeznania świadka A. S. – k. 126-128.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo małoletniego J. S. o podwyższenie alimentów okazało w przeważającej części zasadne.

Sąd dokonał oceny zgromadzonych w sprawie dowodów w oparciu o dyspozycję art. 233 § 1 k.p.c. Ustalony powyżej stan faktyczny oparty został na całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, a w szczególności na powyżej powołanych dowodach z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach sprawy VIII RC 222/13, albowiem strony nie kwestionowały zarówno autentyczności, jak i wartości dowodowej tychże dokumentów i jednocześnie Sąd nie powziął wątpliwości, co do wiarygodności przedmiotowych dokumentów.

Ponadto podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda S. S. (1) oraz pozwanego M. S. (1) i świadka A. S., albowiem w zakresie istotnym z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotu niniejszego postępowania zeznania te były wewnętrznie spójne i konsekwentne oraz częściowo korespondowały wzajemnie ze sobą oraz z treścią dokumentów zgromadzonych w sprawie, które z wyżej podanych względów zostały uznane przez niniejszy Sąd za wiarygodne. W niniejszej sprawie M. S. (1) oraz jego małżonka zaniżali swoje dochód i źródła utrzymania, a nadto możliwości majątkowe pozwanego M. S. (1), bowiem w pewnym zakresie ich zeznania pozostały w sprzeczności. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. S. w zakresie, w jakim wskazywała, że uzyskanym wynagrodzeniem z najmu własnościowego mieszkania dzieli się po połowie z bratem, powyższe stało w sprzeczności z wcześniejszymi zeznaniami pozwanego, który wskazał, że z tytułu umowy najmu jego żona osiąga dochód w kwocie 900 zł. Nadto to na pozwanym i jego żonie ciąży obowiązek spłaty kredytu zaciągniętego na remont przedmiotowego mieszkania, natomiast brat małżonki pozwanego w żaden sposób nie partycypuje w kosztach kredytu, mieszkanie jest własnością żony pozwanego, zatem mało wiarygodne jest twierdzenie, jakoby połowa otrzymywanego dochodu z najmu mieszkania była przekazywana bratu żony pozwanego. Ta część zeznań świadka nie koresponduje z zeznaniami pozwanego, który w ogóle nie wspomniał o takiej okoliczności.

Podobną sprzeczność w zeznaniach pozwanego i świadka Sąd dostrzegł odnośnie wysokości uzyskiwanego przez pozwanego dochodu ze sprzedaży i naprawy motocykli. W tym miejscu nie sposób nie zauważyć, że zeznania pozwanego w zależności od ujawnianych na rozprawie kolejnych okoliczności, odpowiednio ewoluowały. Pozwany początkowo wyraźnie zeznał, że ze swej działalności osiąga dochód w wysokości kilkuset złotych miesięcznie, albowiem zarabia 1500 – 1600 zł, z czego pokrywa koszt najmu lokalu użytkowego pod prowadzoną działalność w wysokości 1.100 – 1.300 zł. Na kolejnej rozprawie pozwany już zmienił swoje zeznania w tym zakresie i podał, że dodatkowo zajmuje się naprawami motocykli, z czego osiąga dochód w kwocie 300 – 400 zł, przy czym nie potrafił w racjonalny sposób wyjaśnić, dlaczego nie wskazał tego dochodu na poprzedniej rozprawie. Ponadto w zeznaniach pozwanego zmienił się sposób pokrywania kosztów najmu lokalu użytkowego zimą i tym razem zeznał, że w tym okresie znajomi częściowo pokrywają ten koszt, płacąc za przechowywanie im motocykli przez pozwanego. Następnie pozwany podał, że w sezonie średni dochód netto to kwota około 2.500 – 3.000 zł, by zaraz potem dodać, że nie zrozumiał pytania i że po odjęciu wszystkich kosztów osiąga dochód w kwocie około 1.000 – 1.200 zł.

Zeznając w charakterze świadka żona pozwanego podała, że pozwany z tytułu prowadzonej przez siebie działalności osiąga dochód w wysokości 1.500 – 1.700 zł. W tej sytuacji Sąd przyjął przeciętny miesięczny dochód pozwanego na kwotę 1.600 zł.

W tym miejscu godzi się zauważyć, że pozwany w 2012 r. zawiesił działalność gospodarczą polegającą na wykonywaniu tych samych czynności (sprzedaż i naprawa motocykli), co obecnie. Zawieszenie działalności pozwala pozwanemu na nieujawnianie wszystkich przeprowadzanych transakcji sprzedaży i usług mimo, że nadal stanowią one źródło zarobkowania pozwanego. Pozwany unika w ten sposób odprowadzania należności publicznoprawnych w postaci podatków, czy składek na ubezpieczenie. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest również niemożność dokonania przez Sąd ścisłego ustalenia wysokości osiąganych przez pozwanego dochodów z tego tytułu.

W związku z powyższym Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w części dotyczącej wysokości osiąganego przez pozwanego dochodu z tytułu prowadzonej działalności.

Żądanie pozwu oparto o art. 138 k.r.o., zgodnie z którym, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Poprzez zmianę stosunków, o których mowa w ww. przepisie, należy rozumieć każdą zmianę w sferze osobistej i majątkowej zarówno uprawnionych, jak i zobowiązanego, która wpływa na zakres usprawiedliwionych potrzeb dzieci, jak i możliwości zarobkowe rodzica, a w konsekwencji także na wysokość zobowiązania alimentacyjnego. Wskazuje się przy tym, że sama różnica wieku dziecka spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, uzasadnia przyjęcie, że nastąpił wzrost potrzeb dziecka. Powyższe z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków związanych z zaspokajaniem tych potrzeb przez rodziców dziecka (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 1965 r., I CZ 135/64, niepubl.).

Zakres świadczeń alimentacyjnych rodzica względem dziecka wyznacza natomiast przepis art. 135 § 1 k.r.o., w myśl którego zależy on od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka określa art. 96 k.r.o., zgodnie z którym rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa, odpowiednio do jego uzdolnień. Nie budzi wątpliwości, że każde dziecko musi mieć zapewnione odpowiednie warunki do egzystencji w postaci mieszkania, wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, zajęcia odpowiednio stymulujące jego rozwój itp.

Zważyć nadto należy, że zgodnie z treścią art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Z przepisu tego wypływa wniosek, iż wysokość rat alimentacyjnych jest wypadkową pomiędzy usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego z jednej strony, z drugiej zaś - majątkowymi i zarobkowymi możliwościami zobowiązanego do alimentacji. W razie zaś zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Zmianą stosunków w rozumieniu przepisu art. 138 k.r.o., jest każda zmiana wpływająca na zmniejszenie lub zwiększenie kryteriów opisanych w przepisie art. 135 § 1 k.r.o. (zmiana ilościowa i jakościowa), z tym, że zmiana ta musi mieć charakter istotny (H. Haak, „Obowiązek alimentacyjny. Komentarz”, Toruń 1995, str. 139). Innymi słowy chodzi tutaj o istotne zmniejszenie lub zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie lub zmniejszenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Przy uwzględnieniu powyższego, rolą Sądu w pierwszej kolejności było ustalenie, czy od ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów nastąpiła przewidziana art. 138 k.r.o. zmiana stosunków.

W ocenie Sądu, przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w sposób jednoznaczny wykazało, że potrzeby uprawnionego do alimentów uległy zwiększeniu w takim stopniu, iż wymagana była zmiana wysokości alimentów należnych od pozwanego na rzecz małoletniego powoda J. S..

Zdaniem Sądu, niemal wszystkie wydatki wyszczególnione w stanie faktycznym niniejszego uzasadnienia (za wyjątkiem kosztów komunikacji miejskiej i kieszonkowego), jako koszty związane z utrzymaniem małoletniego powoda i we wskazanej tam wysokości (tj. łącznie ok. 2340 zł miesięcznie), są wydatkami usprawiedliwionymi w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o., a więc wydatkami, które powinny być pokrywane w pierwszej kolejności przez rodziców dzieci. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż przedmiotowe wydatki (oraz ich wysokość) – oceniana przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego i zawodowego – są adekwatne do potrzeb małoletniego powoda przy uwzględnieniu jego wieku, możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców dziecka, potrzeb rozwojowych, emocjonalnych a także przy uwzględnieniu cen dóbr i usług jakie wiążą się z zaspokajaniem poszczególnych potrzeb. W konsekwencji, wysokość przedmiotowych wydatków nie może być poczytana za zbyt wygórowaną, ani za zbyt niską.

Cele oraz wysokość przedmiotowych wydatków są adekwatne do możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców małoletniego powoda, zaś wysokość należnych od pozwanego świadczeń alimentacyjnych została dostosowana do jego możliwości zarobkowych i majątkowych. Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą dziecko ma prawo do równej

stopy życiowej z rodzicami, bez względu na to, czy żyje wspólnie z nimi, czy oddzielnie. Nadto w doktrynie i judykaturze powszechny jest pogląd, że rodzice powinni dzielić się z potomkiem każdym, nawet najmniejszym dochodem, jeżeli dziecko tej pomocy wymaga, czyli gdy nie jest w stanie podjąć pracy i uzyskać środków niezbędnych do życia.

Odnosząc się do kwestii poszczególnych wydatków związanych z utrzymaniem małoletniego powoda należy w pierwszej kolejności podnieść, że wartość udziału przypadającego na małoletniego powoda w kosztach utrzymania mieszkania stanowi suma przedmiotowych kosztów podzielona przez liczbę lokatorów tj. 2 osoby.

W odniesieniu do kwestii kosztów wyżywienia małoletniego powoda, to Sąd miał na względzie okoliczność, że żywi się on co do zasady w domu, dopiero od września 2018 roku małoletni ma uczęszczać na obiady w szkole, a tym samym ustalenie poziomu wydatków na wyżywienie J. S. na poziomie 500 zł miesięcznie jest w stanie, w świetle zasad doświadczenia życiowego i zawodowego, zapewnić mu zbilansowaną dietę, adekwatną do jego potrzeb rozwojowych. W ocenie Sądu, ustalenie wydatków na zakup artykułów higienicznych, kosmetyków i chemii gospodarczej dla małoletniego powoda na poziomie 50 zł miesięcznie ma związek z rzeczywistymi potrzebami J. S., które ma obecnie 15 lat.

Sąd dostrzega także, że w okresie jesienno-zimowym pojawia się potrzeba zakupu nowych ubrań, zwłaszcza, że dzieci rosną i niejednokrotnie ubrania zeszłoroczne są zwyczajnie za małe. Zdaniem Sądu kwota 100 zł miesięcznie pozwoli na zakup ubrań zarówno w okresach, gdy potrzeby te będą mniejsze, jak i w czasie, dzięki powstałej nadwyżce, gdy pojawi się konieczność jednorazowego zakupu większej ilości ubrań. Przyjmując podaną przez stronę powodową kwotę 25 złotych, jako pozwalającą na zakup lekarstw i pokrycia kosztów wizyt lekarskich, Sąd miał na względzie, że małoletni powód rzadko choruje, jest ogólnie zdrowym dzieckiem.

W ocenie Sądu, ustalenie kosztów związanych z organizacją wypoczynku małoletniego na poziomie ok. 2000 zł rocznie umożliwi mu zarówno udział w obozach sportowych, zielonych szkołach, jak i wypoczynek z rodziną, a wyższy poziom wydatków na powyższy cel byłby zdaniem Sądu oderwany od możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców dzieci.

Odnosnie wskazanych przez stronę powodową kosztów biletu miesięcznego na przejazdy oraz kosztów kieszonkowego dla małoletniego w wysokości 300 zł miesięcznie, stwierdzić należy, iż aktualnie młodzież w wieku szkolnym ma zapewnione darmowe przejazdy komunikacją miejską, natomiast kwota 300 zł, jaką małoletni otrzymuje od matki jako kieszonkowe jest w ocenie Sądu nieco zawyżona. Sąd zwrócił uwagę na fakt, że małoletni jest dorastającym nastolatkiem, który potrzebuje pieniędzy na drobne wydatki, jednakże wysokość tego typu wydatków winna być proporcjonalnie dostosowana do możliwości zarobkowych rodziców. W sytuacji, gdy strona powodowa podnosi, że nie jest w stanie pokryć wszystkich potrzeb małoletniego, niewątpliwie należy racjonalizować te potrzeby i w konsekwencji dokonać redukcji kosztów, które nie są niezbędne. Zdaniem Sądu kwota 100 – 150 zł miesięcznie kieszonkowego dla małoletniego powoda jawi się jako bardziej racjonalna przy uwzględnieniu konieczności jej pokrywania przez oboje rodziców.

Przechodząc do dalszej części rozważań należy wskazać, iż zgodnie z art. 135 § 2 k.r.o. wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach

o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Przekładając powyższe ustalenia na grunt niniejszej sprawy nie można tracić z pola widzenia okoliczności, że pozwany w bardzo ograniczonym zakresie może zwolnić się z obowiązku alimentacyjnego poprzez osobistą pieczę nad synem, albowiem rzadko się z nim widuje. Tym samym pieczę na co dzień sprawuje matka dziecka i w konsekwencji nie może na tym samym poziomie co pozwany ponosić kosztów związanych z utrzymaniem małoletniego syna.

W odniesieniu do kwestii możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego należy wskazać, że wspólnie z małżonką uzyskuje on dochody ze wszystkich źródeł na poziomie ok. 8.400 zł miesięcznie (1.500 zł wynagrodzenie za najem

mieszkania pozwanego, 900 zł wynagrodzenie za najem mieszkania małżonki pozwanego, 3.600 zł – zarobki A. S. za pracę w Niemczech, 1600 zł – sprzedaż i naprawa motocykli, 800 zł – tj. 190 euro na małoletnią N.). Wskazane przez pozwanego koszty utrzymania pozwanego i jego rodziny zamykają się łączną kwotą 4.800 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu przedstawiona wyżej sytuacja majątkowa pozwanego umożliwia partycypowania przez pozwanego w kosztach utrzymania małoletniego powoda na poziomie kwoty 1.100 zł, co stanowi zaledwie niespełna połowę faktycznych kosztów utrzymania małoletniego.

W pozostałym zakresie, w związku z ustaleniem przez Sąd mniejszych kosztów w zakresie przejazdów komunikacją miejską jak i otrzymywanego przez małoletniego kieszonkowego, Sąd oddalił powództwo.

Z tych też względów orzeczono, jak w punktach I – II wyroku.

W punkcie III. wyroku Sąd umorzył postępowanie z wniosku pozwanego o zmianę postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia, albowiem w związku z natychmiastową wykonalnością wyroku zasądzonego alimenty, zabezpieczenie upada, w związku z czym orzekanie w tym przedmiocie stało się zbędne.

Przy orzekaniu o kosztach postępowania na podstawie art. 100 k.p.c. istotne znaczenie ma wynik sprawy w danej instancji oraz rozmiar wydatków poniesionych przez strony. Ocena przeprowadzana jest poprzez porównanie rozmiaru żądania uwzględnionego w wyroku z całym dochodzonym roszczeniem. Otrzymana proporcja powinna następnie posłużyć do określenia należnego stronie zwrotu kosztów. Zastosowanie art. 100 k.p.c. wymaga jednak nie tylko dokonania oceny ostatecznego wyniku sprawy, lecz podlega także dyskrecjonalnej ocenie sędziowskiej. Orzekając o zwrocie kosztów procesu, Sąd kierował się ogólną zasadą słuszności. Na mocy art. 102 k.p.c. Sąd zniósł koszty postępowania między stronami. W myśl wskazanego przepisu – w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle tymi kosztami. W niniejszej sprawie Sąd podwyższył rentę alimentacyjną od pozwanego na rzecz małoletniego syna od dnia 24 listopada 2017 roku i zdaniem Sadu pozwany, który nie jest osobą majątną powinien w pierwszej kolejności swoje środki finansowe przeznaczyć na opłacenie zaległych alimentów.

Kolejno należy wskazać, iż małoletni powód był z mocy ustawy zwolniony od kosztów sądowych, albowiem zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c. nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych. Stosownie do treści art. 113 ust. 1 u.k.s.c., kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Z uwagi na to, iż podwyższono alimenty z kwot po 600 zł miesięcznie do kwot po 1100 zł miesięcznie, nadto pozwany uznał powództwo do kwoty 700 zł, to należało uznać, że nieuiszczone koszty sądowe (stricte opłata od pozwu) opiewają w niniejszej sprawie na kwotę 240 zł. Zgodnie bowiem z art. art. 13 ust. 1 u.k.s.c., opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5 % wartości przedmiotu sporu ($400 \text{ zł} \times 12 \text{ miesięcy} \times 5 \% = 300$).

Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie V wyroku.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące.

Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie VI wyroku.